

**Załącznik
do uchwały Nr XXIV/182/2013
Rady Miasta Łańcuta
z dnia 22 stycznia 2013 r.**

6. Informacja o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miasta Łańcuta

Szacunkową ilość i miejsca występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miasta Łańcuta pozyskano na podstawie wizji w terenie podczas prowadzonych czynności administracyjnych, jak również na podstawie informacji zgłoszonych do Burmistrza Miasta Łańcuta przez Miejski Zarząd Budynków i osoby fizyczne - właściciele posesji, które takowe wyroby czy też odpady posiadają. Informacje te dotyczą stanu na dzień 10 listopada 2012 r. Zebrane informacje będą sukcesywnie uaktualniane, poprzez kolejne zgłoszenia. Ponadto dane te zostały wprowadzone do wojewódzkiej bazy danych o wyrobach zawierających azbest.

Z analizy zebranych i przekazanych informacji wynika, iż na terenie miasta, na 64 nieruchomościach znajduje się prawie 5 tys. m² wyrobów azbestowych, co stanowi masę około 71 ton. Występujące na terenie Łańcuta wyroby zawierające azbest to płyty azbestowe zwane popularnie eternitem pokrywające dachy budynków mieszkalnych i gospodarczych. Występują zarówno płyty azbestowo-cementowe o kształcie falistym, jak i płyty o kształcie płaskim typu karo. Niemniej jednak, dominują wyroby zawierające azbest w postaci płyt azbestowo-cementowych falistych. Ponadto szacuje się, że blisko 2 tys. m² materiałów pokryciowych zawierających azbest jest zdemontowane z budynków i składowane na terenie posesji w oczekiwaniu na sfinansowanie ich utylizacji. Na pięciu nieruchomościach składowane są inne wyroby azbestowe: 3 rury o średnicy 100 mm i długości 3 m każda, rury wentylacyjne w ilości 5m², rynny w ilości 2,6 m², elementy ogrodzenia w ilości 7 m² oraz połamane płyty (gruz azbestowy) w ilości 2m².

W trakcie przeprowadzonego oszacowania ilości wyrobów azbestowych nie w pełni oceniono stan pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych. Właściciele wyrobów z azbestem winni sporządzić „Ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest – Dz. U. z 2010 r.

Nr 162 poz. 1089 – **załącznik nr 1**. Jeśli z oceny wynika, że wyroby z azbestem otrzymały stopień pilności I- należy bezzwłocznie przystąpić do organizowania ich usunięcia i zakończenia ich wykorzystania. Jeśli otrzymały stopień pilności II- wymagają ponownej oceny w okresie 1 roku, a jeśli III stopień pilności to w czasie do 5 lat ponownie dokonać przeglądu i oceny stanu i możliwości dalszego bezpiecznego użytkowania. W gminie występują wszystkie trzy stopnie pilności, jednak z przewagą I i III stopnia pilności. W I stopniu pilności znajduje się usunięcie płyt azbestowych, które zostały już wcześniej ściągnięte z dachów i obecnie składowane na terenie nieruchomości oczekują na transport na specjalistyczne składowisko odpadów niebezpiecznych. Właściciele budynków we własnym zakresie winni zabezpieczyć środki na zakup i wykonanie nowego pokrycia. Aktualnie wielu z nich, ze względu na niewystarczające zabezpieczenie finansowe, nie podjęło decyzji w sprawie określenia terminu wymiany pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych na inne pokrycie bezpieczne dla ludzi i środowiska naturalnego.

Ilości i miejsca zinwentaryzowanych materiałów zawierających azbest u zarządcy i osób fizycznych na terenie Gminy Miasta Łącuta- stan na dzień 10 listopada 2012 r. przedstawia poniższa tabela :

Lp.	Nazwa ulicy	Ilość budynków mieszkaln.	Ilość bud. gospod.	Płyta falista [m ²]	Płyta płaska [m ²]	Ilość posesji na których złożono odpady	Płyta falista luzem na posesji [m ²]	Płyta płaska luzem na posesji [m ²]
1	Batorego	-	-	-	-	1	101	-
2	Boh. Westerplatte	-	1	-	6	-	-	-
3	Boya Żeleńskiego	-	1	40	-	-	-	-
4	Braci Śniadeckich	1	1	40	115	-	-	-
5	Dąbrowskiego	1	1	27	150	2	100	-
6	Gałczyńskiego	-	1	20	-	-	-	-
7	Głowackiego	-	2	46	-	-	-	-
8	Grunwaldzka	-	-	-	-	1	20	-
9	Kąty	-	5	557	-	2	384	-
10	Kochanowskiego	2	4	598	20	1	-	180
11	Kolejowa	-	1	-	25	-	-	-
12	Kom.Eduk.Narod.	1	-	-	220	-	-	-
13	Kościuszki	-	1	30	-	-	-	-
14	Kraszewskiego	-	-	-	-	1	-	100
15	29 Listopada	1	1	160	-	1	290	-
16	Łąkowa	-	-	-	-	2	252	120

17	3-go Maja	-	-	-	-	1	-	2
18	Modrzewiowa	-	-	-	-	1	10	-
19	Mościckiego	-	1	10	-	-	-	-
20	Narutowicza	-	-	-	-	1	-	24
21	Podwislocze	1	-	120	-	-	-	-
22	Podzwierzyniec	-	1	70	-	1	4	-
23	Piłsudskiego	-	-	-	-	4	230	-
24	Sikorskiego	1	-	7	-	-	-	-
25	Solskiego	-	1	12	-	-	-	-
26	Szenwalda	-	1	40	-	-	-	-
27	Traugutta	1	-	120	-	1	12	-
28	Wiejska	1	4	315	-	-	-	-
29	Wróblewskiego	-	-	-	-	1	-	70
30	Zielona	-	1	30	-	-	-	-
	RAZEM:	10	28	2242	536	21	1403	496

Do obliczeń zastosowano następujące przeliczniki:

1 m² płyty falistej lub płaskiej = 0,015 Mg

1 mb rury = 40 kg

Ponadto, na 5 nieruchomościach znajdują się inne wyroby zawierające azbest :

1. ul.Farna - w budynku znajdują się rury wentylacyjne w ilości - 5 m²
2. ul. Narutowicza – składowane rynny w ilości - 2,6 m²
3. ul. Podzwierzyniec – składowane rury 3 szt. - dł. 3 m o przekroju 100 mm
4. ul. Kąty – składowane elementy ogrodzeń w ilości - 7 m²
5. ul. Sowińskiego – inne połamane płyty w ilości - 2m²

Ilość budynków mieszkalnych i gospodarczych - **38 szt.**
Ilość posesji na których złożono odpady azbestowe - **26 szt.**
Ilość m² pokryć zawierających azbest - **2 778 m²**
Szacunkowa masa odpadów zawierających azbest - **70.81 Mg**

Tak szacunkowo określona ilość wyrobów zawierających azbest podlegać będzie z upływem czasu różnym zmianom. Powinna ubywać pewna ilość odpadów azbestowych wywiezionych z terenu gminy. Może się jednak zdarzyć, że ilość oszacowanych odpadów azbestowych zwiększy się, gdyż dopisane zostanie nie ujęte dotychczas w zbiorczym zestawieniu zabudowanie lub jego część, albo poprzedni pomiar został błędnie zaniżony. Należy wziąć również pod uwagę możliwość zmiany oszacowanej ilości odpadów azbestowych z uwagi na „ukryte” składowanie odpadów przez mieszkańców na terenie posesji.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1876) - właściciel wyrobów zawierających azbest, będący osobą fizyczną winien przedłożyć w przypadku mieszkańców Łańcuta do Burmistrza Miasta informację o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania – **załącznik nr 2**, a po demontażu wyrobów – informację o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone – **załącznik nr 3**.

Wyroby zawierające azbest będą sukcesywnie usuwane do 2032 r. Niemniej jednak, w 2005 r. Gmina Miasto Łańcut rozpoczęła już usuwanie wyrobów z azbestem z jej terenu. Efektem tej pracy było wywiezienie 63.2 Mg odpadów azbestowych z 42 obiektów budowlanych. W 2012 r. z kolejnych 60 nieruchomości, z terenu miasta Łańcuta usunięto łącznie 84 Mg odpadów zawierających azbest, pochodzących z rozbiórki pokryć dachowych, jak i czasowo składowanych na posesjach.

Odpady zawierające azbest będą powstawać na terenie gminy w wyniku prowadzenia w dalszych latach prac rozbiórkowych lub remontowych w budownictwie mieszkaniowym, obiektach gospodarczych przy wymianie pokryć dachowych z płyt azbestowych.

Z wykonanego zbiorczego oszacowania obiektów i posesji zawierających azbest wynika, iż łączna ilość prognozowanych tu do wytworzenia odpadów zawierających azbest wynosi – **70.81 Mg**.

8. Szacunkowe koszty realizacji programu

Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy pociąga za sobą szereg kosztów. Głównym kosztem usunięcia wyrobów azbestowych z terenu gminy jest zdjęcie pokrycia dachowego i wywóz odpadów na składowisko. Składa się on z trzech pozycji:

- **demontaż** płyt azbestowych wraz z ułożeniem na paletach i zapakowaniem w folię
- **transport** na składowisko odpadów azbestowych
- **utyliczacja** płyt azbestowych na składowisku.

Prace z azbestem mogą wykonywać tylko specjalistyczne firmy posiadające odpowiednie uprawnienia, specjalistyczne przeszkolenie, techniczny sprzęt, ubiór ochrony osobistej oraz zezwolenie na demontaż i transport wyrobów z azbestem na terenie danego powiatu.

W celu ustalenia kosztów usunięcia wyrobów zawierających azbest uzyskano informację od kilku firm posiadających zezwolenia na odbiór i transport tego typu odpadów. Pod uwagę wzięta została średnia cena demontażu wyrobów zawierających azbest, pakowanie, transport i unieszkodliwianie na składowisku.

Płyty azbestowo-cementowe na budynkach:

-średni koszt łącznie (demontażu, odbioru, transportu i unieszkodliwiania) wynosi :
630 zł/Mg netto (+ 8 % Vat).

Jeśli natomiast eternit składowany jest już na posesji i zwykle jest w formie płyt złożonych w stosie, to koszt stanowiąc będą zabezpieczenie, transport i utylizacja, bez demontażu:

-średni koszt (odbioru, transportu i unieszkodliwiania) wynosi : 360 zł/Mg netto (+ 8 % Vat)

Przyjmując powyższe założenia określono koszty finansowe realizacji programu w Gminie Miasta Łańcuta w następujący sposób:

Płyty azbestowo-cementowe na budynkach:

- średni koszt łącznie (demontażu, odbioru, transportu i unieszkodliwiania) wyniesie:
 $630 \text{ zł/ Mg} \times 41.67 \text{ Mg} = 26.252 \text{ zł} + 8\% \text{ VAT} = \text{około } 28.352 \text{ zł brutto}$

Płyty azbestowo-cementowe składowane na posesjach:

- średni koszt transportu i utylizacji wyniesie:
 $360 \text{ zł/ Mg} \times 29.14 \text{ Mg} = 10.490 \text{ zł} + 8\% \text{ VAT} = \text{około } 11.329 \text{ zł brutto}$

Całkowity koszt realizacji programu (demontażu i transportu oraz unieszkodliwienia odpadów azbestowych pochodzących od zarządcy i osób fizycznych) na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji szacuje się na kwotę **39. 681 zł brutto**.

Wyliczony koszt realizacji programu jest kosztem teoretycznym, ustalonym na podstawie cen średnich ofertowych. Wyłonienie przez gminę wykonawcy w drodze przetargu zapewne zweryfikuje ten koszt.

10. Źródła finansowania usuwania azbestu

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, zwłaszcza w przypadku pokryć dachowych jest kosztowne i wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Wielu mieszkańców gminy nie będzie stać na pokrycie kosztów usunięcia azbestu samodzielnie, co w konsekwencji może

spowodować, że będzie on nadal stanowił zagrożenie dla ludzi i środowiska. W chwili obecnej koszt demontażu, transportu i unieszkodliwienia 1 Mg materiału zawierającego azbest kształtuje się w granicach 630 zł (+Vat). Szacuje się, że całkowity koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest będących w zarządzie MZB w Łańcucie i osób fizycznych z terenu gminy wyniesie około 39.681 zł brutto.

W związku z powyższym, istotne jest dofinansowanie przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych podejmowanych przez osoby fizyczne. Opracowany Program usuwania azbestu skierowany jest więc do wszystkich osób fizycznych, będących właścicielami obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Łańcuta, które pokryte są wyrobami zawierającymi azbest, tj. popularnym eternitem, jak również będących właścicielami posesji, na których składowane są już odpady azbestowe. Tej grupie najbardziej powinno zależeć na jak najszybszym usunięciu i unieszkodliwieniu wyrobów azbestowych ze swojego otoczenia.

Gmina Miasta Łańcuta podejmie starania o pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Źródłami finansowania azbestu mogą być środki budżetu państwa, środki funduszy ochrony środowiska, środki pomocowe Unii Europejskiej, środki własne jednostek samorządowych oraz kredyty. Środki Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska mogą być wykorzystywane m.in. na finansowanie działań dotyczących oczyszczania kraju z azbestu.

Warunkiem otrzymania dofinansowania jest złożenie w Urzędzie Miasta Łańcuta wniosku o dofinansowanie oraz wykonanie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest w oparciu o wzór stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego programu (obowiązujący od dnia 18 września 2010 r.).

Przyznanie dofinansowania będzie uzależnione od stopnia pilności wymiany pokrycia dachowego wynikającego z oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest.

W pierwszej kolejności pomoc finansowa będzie przyznawana właścicielom nieruchomości, na których składowane są w stosie odpady azbestowe, jak również tym właścicielom obiektów, których stan techniczny pokrycia dachowego został oceniony jako I stopień czyli pilny.

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie,
ul. Zyguntowska**

Beneficjentami wsparcia w ramach dofinansowania usuwania azbestu przez WFOSiGW w Rzeszowie mogą być jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy i inne osoby prawne korzystające ze środowiska.

W ramach działań związanych z usuwaniem azbestu dofinansowywane są koszty dotyczące demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów azbestowych. W zakresie usuwania azbestu Wojewódzki Fundusz udziela preferencyjnych pożyczek, jak również dotacji. Wojewódzki Fundusz udziela pożyczek na podstawie umowy cywilnoprawnej, o maksymalnej wysokości do 70% kosztów realizacji zadania. Ze strony internetowej WFOŚiGW w Rzeszowie można pozyskać formularze wniosków o udzielenie pożyczki i przyznanie dotacji ze środków Funduszu.

Bank Ochrony Środowiska S.A. Oddział w Rzeszowie, ul. Moniuszki 8

BOŚ Oddział w Rzeszowie współpracuje z WFOŚiGW w zakresie kredytowania preferencyjnego przedsięwzięć polegających na usuwaniu elementów zawierających azbest i realizowanych na terenie województwa podkarpackiego. Preferencyjne kredyty z dopłatami do oprocentowania WFOŚiGW przeznaczone są dla osób fizycznych i właścicieli nieruchomości.

Kredytowaniem objęte jest usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest, polegające na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu odpadów azbestowych. Obecnie obowiązujący formularz wniosku wraz z wykazem wymaganych załączników można odebrać w Oddziale Banku. Wszelkich dodatkowych informacji udzielają pracownicy banku.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego

Instytucją Zarządzającą RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 jest Zarząd Województwa Podkarpackiego poprzez Departament Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego. W ramach działania Infrastruktura energetyczna istnieje możliwość sfinansowania przedsięwzięć związanych z bezpiecznym usuwaniem azbestu tylko jako elementu infrastruktury towarzyszącej w ramach projektu, np. termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Z kolei, w ramach działania Rewitalizacja miast istnieje możliwość sfinansowania przedsięwzięć związanych z bezpiecznym usuwaniem azbestu wyłącznie jako elementu infrastruktury towarzyszącej w ramach projektu dotyczącego renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowacji i adaptacji na cele mieszkaniowe budynków istniejących w celach niezarobkowych, przez beneficjentów wymienionych w ramach tego działania.